

Sygn. akt I ACz 293/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Edyta Buczkowska-Żuk (spr.)
Sędziowie:	SA Agnieszka Sołtyka SA Małgorzata Gawinek

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą we W.

przeciwko J. M.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 17 marca 2016 roku, sygn. akt VIII GNc 94/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

SSA M. Gawinek SSA E. Buczkowska-Żuk SSA A. Sołtyka

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 17 marca 2016 roku, wydanym wskutek wniesienia skargi powoda na zarządzenie Referendarza Sądowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 19 lutego 2016 roku, Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Szczecinie w sprawie o sygn. VIII GNc 94/16 zwrócił pozew z dnia 12 lutego 2016 roku.

Z ustaleń Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym wynika, że powód, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wnosząc pozew przeciwko pozwanemu o zapłatę kwoty 77.750 złotych uiścił opłatę od pozwu w wysokości 1.000 zł. W uzasadnieniu tak obliczonej opłaty w sprawie, powód powołał się na treść art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (dalej: u.k.s.s.c), wskazując, iż dochodzi roszczenia wynikającego z czynności bankowej. W ocenie Przewodniczącego powyższy przepis stosuje się w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe, które to czynności mogą być wykonywane wyłącznie przez banki. Dodatkowo zwrócono uwagę, że czynność bankowa musi dotyczyć czynności, które są zawarte w związku z prowadzoną przez bank działalnością. W ocenie Sądu I instancji czynnościami bankowymi są czynności prawne o charakterze obligacyjnym, w których występuje przynajmniej po jednej stronie bank i które dokonywane są w związku z prowadzoną przez niego działalnością.

W dalszej części wskazano, że strona powodowa wywodzi swoje roszczenie z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 8 lipca 2015 roku, która przysługiwała wierzycielowi pierwotnemu, tj. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w K., wobec dłużnika J. M., a następnie została zbyta na rzecz powoda. Powód wstąpił zatem w prawa poprzednika prawnego umowy kredytowej łączącej dłużnika na podstawie czynności zawartej z bankiem, a sam swój stosunek prawny wobec niego opiera na czynności cywilnoprawnej, która nie jest czynnością bankową. Wprowadzony zaś nowelą z dnia 25 września 2015 roku przepis art. 13 ust. 1a u.k.s.s.c. obejmuje swoją dyspozycją wyłącznie roszczenia, które mają wynikać bezpośrednio z czynności bankowych, określonych przez Prawo bankowe, a taką nie jest umowa sprzedaży wierzytelności uregulowana w art. 509 i nast. k.c. Wyjątek od zasady sformułowany w art. 13 ust. 1a nie może być interpretowany rozszerzająco.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł powód, zaskarżając je w całości, jednocześnie zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie przepisu art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 1025, ze zm.) - poprzez jego niezastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy i uznanie, iż strona powodowa winna uiścić opłatę sądową od pozwu w wysokości wyższej niż 1000 zł.

W oparciu o wyżej sformułowany zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zarządzenia o zwrocie pozwu, o zasądzenie na rzecz strony powodowej od strony pozwanej zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych oraz o zwrot uiszczonych opłat sądowych od zażalenia.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że w niniejszej sprawie dochodzi roszczenia wynikającego z umowy kredytu, co jest kwestia bezdyskusyjną w jego ocenie. Podkreślono, że umowa przelewu wierzytelności nie jest źródłem roszczenia, a wierzytelność ta powstała na skutek dokonania czynności bankowej. Nadto wskazano, że przepis art. 13 ust. 1a u.k.s.s.c. został wprowadzony do systemu prawnego w związku z uchynieniem przepisów dotyczących bankowego tytułu egzekucyjnego, w tym także przepisu art. 786² § 1 k.p.c., który odnosił się do „czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem”. Odnosząc się do powyższego zaznaczono, że racjonalny ustawodawca w przepisie art. 13 ust. 1a u.k.s.s.c. pominął określenie „dokonanej bezpośrednio z bankiem”, co musi prowadzić do logicznego wniosku, że przepis ten winien znaleźć zastosowanie niezależnie od tego, jaki podmiot występuje z żądaniem. Zaznaczono również, że istotą wprowadzenia powoływanego nowego przepisu jest ograniczenie wysokości opłat sądowych od pozwu w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, tak aby w ostatecznym rozrachunku, pozwany zwracał powodowi niższe kwoty tytułem zwrotu kosztów (art. 98 k.p.c.).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Punktem wyjścia rozważań było ustalenie czy roszczenie powoda wynikało z umowy kredytu udzielonego przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w K. pozwanemu J. M., a więc czy dotyczyło czynności bankowych, czy też podstawą dochodzonego w tej sprawie roszczenia była wierzytelność powoda wobec pozwanego powstała na skutek zawarcia umowy przelewu wierzytelności przysługującej bankowi. Od tej oceny zależy bowiem wysokość opłaty, jaką powód zobowiązany był wnieść tytułem opłaty za pozew.

W przepisach prawa bankowego brak jest zdefiniowania pojęcia „czynności bankowej”. W piśmiennictwie wskazuje się, że czynności bankowe niewątpliwie stanowią określenie uprawnień i obowiązków banków i w statucie danego banku znajduje się określenie czynności, do jakich wykonywania bank jest upoważniony. Jedną z czynności bankowych jest udzielanie kredytów. To właśnie w tej czynności powód dopatrywał się podstawy dochodzonego roszczenia. Wbrew jednak argumentacji powoda zawartej w zażaleniu na zarządzenie o zwrocie pozwu, brak jest podstaw do uznania, że podstawą jego roszczenia była czynność bankowa w postaci udzielenia kredytu. Co prawda źródłem roszczenia banku wobec pozwanego była czynność bankowa, a więc dokonana przez J. M. z bankiem w postaci umowy kredytu, jednakże już roszczenie powoda nie wywodzi się z czynności bankowej, bowiem takiej strona powodowa z pozwanym nie dokonywała, ale z umowy cesji wierzytelności banku wobec tego pozwanego.

Podkreślenia wymaga, że mimo braku w prawie bankowym definicji „czynności bankowych” to z przepisów ustawy Prawo bankowe można wywodzić, że czynności określone w art. 5 ust. 1 prawa bankowego zarezerwowane są jedynie dla banków. Zatem również i działalność związana z udzielaniem kredytów zastrzeżona jest wyłącznie dla banku albo ma charakter czynności bankowej, o ile jest wykonywana przez banki lub inne podmioty na podstawie prawem przewidzianego zlecenia banku. Czynności wskazane w omawianym przepisie wskazują na obszar działania, który jest charakterystyczny dla działalności prowadzonej przez banki. Z samego faktu zawarcia z bankiem umowy przelewu wierzytelności nie można wywodzić, że podstawą roszczenia powoda będzie również czynność bankowa. O ile bowiem sama czynność cesji dla banku stanowi czynność bankową określoną w art. 5 ust. 2 Prawa bankowego, o tyle dla innego podmiotu już nie. Jeżeli nie jest ona dokonywana przez bank, a jedynie przez podmiot zajmujący się przejmowaniem wierzytelności bankowych, nie znajduje zastosowania regulacja wprowadzona art. 13 ust. 1a u.k.s.c.

Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, zgodnie z treścią art. 13 ust. 1a u.k.s.c. tylko w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe, opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1.000 zł. Natomiast opłata od pozwu w tej sprawie została prawidłowo wyliczona przez Sąd pierwszej instancji na kwotę 3.888 zł. Nieuiszczenie opłaty stosunkowej jest brakiem fiskalnym, o którym mowa w art. 130 § 1 k.p.c. W zależności od tego, czy strona jest reprezentowana w postępowaniu sądowym przez zawodowego pełnomocnika, odmienne są skutki procesowe związane z nieuiszczeniem takiej opłaty. Gdy strona jest reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika i wniosła nieopłacone albo nieopłacone w odpowiedniej wysokości pismo podlegające opłacie stosunkowej (z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie), wówczas przewodniczący zwraca pismo bez wzywania o uiszczenie opłaty. Zawodowy pełnomocnik powoda uiszczył jedynie kwotę 1.000 zł, a więc prawidłowo Sąd Okręgowy orzekł o zwrocie pozwu na podstawie art. 130² § 1 k.p.c. Marginalnie wskazać należy, że w analogicznym stanie faktycznym Sąd Apelacyjny w Szczecinie w sprawach I ACz 105/16, I ACz 140/16 oraz I ACz 244/16 zajął tożsame stanowisko.

Mając to na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.

SSA M. Gawinek SSA E. Buczkowska-Żuk SSA A. Sołtyka